

'Geen idee hoe ik de zomer doorkom'

De Morgen - 06 Apr. 2020
Pagina 13

Het coronavirus houdt ook lelijk huis in de kunstensector. Hoe diep zitten deze vier makers en promotors? En hoe schatten zij de toekomst in?

Isolde Lasoen Zangeres en drummer

Isolde Lasoen heeft een streep mogen trekken door haar agenda. Ze speelt mee op de nieuwe plaat van Absynthe Minded, waarmee ze op tour zou gaan. "In april zouden we try-outen, om ons voor te bereiden op releaseconcerten en festivals", vertelt ze. "Maar momenteel is het niet eens zeker of die festivals wel kunnen doorgaan. Ik ging ook mijn soloproject voortzetten in de culturele centra, dat moet allemaal verplaatst worden. En wie zegt dat mensen dan weer gewoon tickets gaan kopen? Misschien blijft deze crisis wel een litteken."

Voorts was Lasoen bezig met een paar losse projecten. "Zo gaf Leuven Jazz me carte blanche om zelf een avond samen te stellen. Maanden ben ik bezig geweest om dat op poten te zetten, een band samen te stellen, een repertoire bijeen te zoeken. Ik had er superveel zin in, dus dan doet dat pijn als het niet kan doorgaan. Maar niet getreurd, we proberen dat in het najaar te hernemen."

Toch blijft dit voor vele muzikanten een moeilijke periode. "Ik voel wel wat paniek in de sector. Momenteel komen er geen opdrachten binnen, dat betekent dat er ook geen centen binnenkomen. Zelf heb ik een klein geluk gehad. In de Franse reclamespots van Delacré-koekjes wordt al een tijdje mijn nummer 'Provocateur' gebruikt. Net voor alles op slot ging, kreeg ik bericht dat die overeenkomst verlengd werd. Dat is nu een zeer welkom extraatje."

"Zelf heb ik me snel bij deze situatie neergelegd. Al heb ik eerste twee weken nog geen tijd gevonden om creatief te zijn. Ik vind dat moeilijk om boven te gaan zitten en wat te componeren. Als er geen opdracht of deadline is, voel ik me daar snel schuldig over. Misschien omdat ik me als vrouw in de eerste plaats verantwoordelijk voel voor de kinderen en het huishouden."

"Voor Radio 1 mocht ik mijn eigen versie maken van het nummer 'We zullen doorgaan'. Het is een bombastische versie geworden. Ik maak me er voorlopig geen zorgen over om na deze crisis weer gewoon door te gaan. Wie in dit land als muzikant goed bezig is, vindt meestal werk. Ik maak me wel zorgen om alles errond. Kleine zalen en festivals die het laatste licht gezien hebben, of jonge bands die het nóg moeilijker gaan krijgen om zich op de kaart te zetten."

Leslie Vantomme Manager en producer van Working Class Heroes

Op 11 maart ging de show Bekend & bescheiden van komiek Xander De Rycke in première, voor een beperkter publiek in Capitole Gent. "We hadden 600 tickethouders niet meer toegelaten omdat we wilden anticiperen op de maatregel dat evenementen voor meer dan 1.000 mensen niet zouden kunnen", vertelt Leslie Vantomme van managementkantoor Working Class Heroes. "Omdat De Rycke er toen al rekening mee hield, werd hij die avond ontvangen als een held. De volgende dag zouden we het weer zo doen, maar in minder dan 24 uur was het plots not done om nog te spelen. Het is héél snel gegaan."

Vantomme vertegenwoordigt ook Lieven Scheire, die met zijn zaalshow DNA net in eigen land was gestart. "Ik schat dat er voor de periode maart-april-mei zo'n 25.000 tickets zijn verkocht, maar dat staat volledig onder druk. Sinds de uitbraak van het coronavirus proberen we die show te verplaatsen naar de zomer, desnoods naar volgend seizoen. Voor de grote, commerciële zalen is dat meestal geen probleem. Maar de culturele centra werken anders. Zij sluiten de hele zomer en beginnen daarna aan een nieuw seizoen waarvoor ze ook al comedy geboekt hebben."

De overheid heeft voorzien dat tickets voor verplaatste voorstellingen niet terugbetaald moeten worden. "Die tickets zijn al verkocht, dus dat staat de promotie van andere shows niet in de weg", vindt Vantomme. "Bovendien maak ik me sterk dat het publiek na deze crisis weer zal willen betalen voor entertainment."

"Toch vrees ik dat ik voor een show als deze geen 50 procent ga kunnen verplaatsen, en voor een kleinere productie als The Great Belgian Songbook allicht nog minder. Maar dit is niet het moment om ons hoofd te laten hangen."

Zo zijn de productiekosten al gemaakt en worden die per voorstelling een stukje afbetaald. Daarnaast blijven de personeelskosten doorlopen. "Het is voor ons een kwestie van overleven. Nu zitten we met voorgefinancierde kosten die we later dan voorzien moeten dichten. Ik vind het mijn taak om te verzekeren dat mijn artiesten zich hierover geen zorgen moeten maken. Dit is een periode waarin ze creatief kunnen zijn."

Anne-Laure Vandeputte Actrice en theatermaker

Volgens voorlopige berekeningen van kunstenaarsplatform State of the Arts kosten de coronacrisis en de bijbehorende lockdown gemiddeld 4.400 euro aan inkomsten. Ook voor actrice en theatermaker Anne-Laure Vandeputte viel heel wat werk weg, al beseft ze tegelijk dat ze er nog betrekkelijk goed van afkomt.

"Er zijn vier voorstellingen en een aantal repetitiedagen van JR compleet weggefallen. De Franse première van Bruegel in Parijs is uitgesteld, net als de speelreeks in België en Frankrijk in april en mei. De repetities en draaidagen voor een nieuwe serie waarin ik meespeel zijn ook opgeschort. De speeldagen van mijn eigen voorstelling Millennialism in april en mei zijn nog niet allemaal officieel uitgesteld, maar ik zie het niet gebeuren dat die nog zullen doorgaan."

"Veel speeldata zullen later worden ingehaald, de opnames voor die serie normaal gezien ook. Dat wil zeggen dat ik in het najaar normaal veel werk heb, gelukkig. Maar eerst moet ik de zomer overbruggen. Hoe ik dat moet doen, is me een raadsel. Het theaterseizoen ligt dan grotendeels plat. Normaal komt dat goed omdat ik in de maanden ervoor veel werk heb. Deze periode wordt er veel gespeeld, dan kun je de weinige inkomsten van de zomer al een beetje opvangen."

Dat is nu wel anders. Hoeveel inkomsten ze exact verliest? "Dat heb ik niet precies uitgerekend. Dat zou slecht zijn voor mijn moreel." Ze kreeg wel te horen dat enkele contracten van maart alsnog worden uitbetaald en door haar kunstenaarsstatuut kan ze terugvallen op een beperkte uitkering.

"Dat is een ongelooflijk geluk en privilege, maar ik kom niet rond van het bedrag dat ik daardoor ontvang. Ik woon alleen, van wat ik krijg via mijn kunstenaarsstatuut kan ik mijn leningen en verzekeringen betalen. Dat is meer dan zelfstandige kunstenaars kunnen doen, dus dat is al ontzettend fijn. Alleen is het budget dan zo goed als op en moet ik bij mijn ouders aankloppen om eten te kopen.

"Dit confronteert je met hoe kwetsbaar je bent in deze positie. Ik weet dat natuurlijk al langer, en ik ben het gewend om elke maand te bekijken hoe ik de volgende maand voldoende kan verdienen. Maar nu kan ik niet naar de volgende maand kijken. Zodra de lockdown voorbij is, moet ik een andere job zoeken voor een paar maanden. Dat is geen ramp, maar het is even behoorlijk kut. Als dit artikel als zoekertje mag dienen: ik zoek een tijdelijke job, vanaf mei."

Nathalie De Boelpaep Zakelijk leider NTGent

Het Gentse stadstheater NTGent besloot op 12 maart om de deuren te sluiten tot 19 april. Familie, Lam Gods, Histoire(s) du Théâtre II en her(e) zijn maar enkele van de voorstellingen die geannuleerd werden. "Zo verliezen we heel wat aan ticketing, maar ook aan inkomsten uit de bar, uitkoopsummen en inkomsten uit de taxshelter", zegt zakelijk leider Nathalie De Boelpaep. "Het gaat om een bedrag dat al snel zal oplopen tot honderdduizenden euro's."

Het stadstheater houdt rekening met verschillende opties en maakt verschillende simulaties. "De zaken worden voortdurend herbekeken en herberekend. Het is nog niet duidelijk tot wanneer de maatregelen blijven gelden. En komt het publiek daarna nog massaal naar onze zalen of zullen de mensen toch wat voorzichter zijn?"

Intussen zijn de ruim zeventig werknemers bij NTGent allemaal technisch werkloos; sommigen vier vijfde, de meesten voltijds. "Er komt nu nul euro binnen. Cashflow is een groot probleem. Daardoor moet je keuzes maken, want dan wordt het ook moeilijk om freelancers uit te betalen. Zelfs als we de inkomsten later dit begrotingsjaar nog kunnen recupereren, is dat een probleem."

De meeste voorstellingen kon NTGent verplaatsen naar volgend seizoen. "Voor geannuleerde voorstellingen zullen wij ons publiek moeten terugbetalen of hun een waardebon moeten aanbieden. Daar kun je niet omheen. Maar daarom willen we de annuleringen zo veel mogelijk beperken."

Toch blijft de onzekerheid groot. "Histoire(s) du Théâtre III: Liebestod zou in juli in première gaan op het theaterfestival van Avignon, maar we weten niet of dat mogelijk zal zijn. Er hangt voor ons ook veel af van wat bijvoorbeeld de Gentse Feesten gaan doen, want dan voorzien we een programma. Het is een domino-effect."

ROBIN BROOS EN EWOUT CEULEMANS

Copyright © 2020 De Persgroep Publishing. Alle rechten voorbehouden